

## Souhrn

Téma bakalářské práce je vliv výživy na kazivost zubů u adolescentů. Výživa a její složky se významnou měrou podílejí na vzniku kariézních lézí a celkovém zdraví dutiny ústní. Studie byla provedena ve stomatologické ordinaci v Plané u Mariánských Lázní za pomoci zubního lékaře a dentálních hygienistů. Podmínkou pro zařazení do souboru byla věková hranice 10–19 let, která splňuje definici adolescence podle WHO. Výzkum probíhal formou dotazníkového šetření, celkem se zúčastnilo 52 pacientů (24 chlapců a 28 dívek). Byly zjištěny pacientovy postoje, znalosti o výživě, stravovací návyky a počet nových kazů od předchozí prohlídky. Získaná data byla statisticky vyhodnocena Chí kvadrát testem a Fischerovým exaktním testem pro čtyřpolní tabulky. Statistická významnost byla stanovena jako  $p \leq 0,05$  (5 %).

Zubní kazivost při vyšetření byla 46 %, na předešlé prohlídce 52 %, 77 % pacientů provádí hygienu dutiny ústní dvakrát denně, 54 % konzumuje nejčastěji slazené nápoje, 23 % konzumuje sladké potraviny jednou denně. Každému respondentovi byl vyhodnocen stav hygieny dutiny ústní, vynikající stav mělo pouze 8 % respondentů. Statistická významnost nebyla prokázána ve skupinách se zubními kazy a bez zubních kazů v souvislosti s konzumací sladkých nápojů ( $p = 0,366$ ), potravin ( $p = 0,7$ ) nebo frekvencí čištění zubů ( $p = 0,515$ ).

71 % pacientů je obeznámeno s tím, že zubní zdraví je spojeno se stravovacími návyky. Energetické nápoje nekonzumuje 46 % adolescentů, kohoutkovou vodu pije 67 % adolescentů. Nejčastěji konzumovaným slazeným nápojem je ochucená minerální voda a voda se šťávou. 71 % respondentů konzumuje neochucené mléčné výrobky. 46 % respondentů preferuje ochucené mléčné výrobky. Ovocný džus konzumuje 2–3x týdně 23 % pacientů. Ovoce a zeleninu konzumuje vícekrát denně 44 % respondentů. Úplnou spokojenost se svými zuby vyjádřilo pouze 8 % respondentů.

Z výsledků dotazníkového šetření plyne, že je na místě zvyšovat úroveň stravovacích návyků u adolescentů a také edukaci o správné ústní hygieně.